

1 KAHÁNEK 2

5

MALOSVATOŇOVICKÝ DIVADELNÍ ZPRAVODAJ
vydáváný u příležitosti krajské přehlídky venkovských a zemědělských
divadelních souborů v Malých Svatoňovicích.

18.V.1989 - číslo 5.

Karel Čapek: Jak vzniká divadelní hra
(výprava scény)

... ve své svrchovanosti se zajišťuje režisér spolupra-
cí výtvarníkovou, neboť kulisy, závětrří a kostýmy jsou
něco, bez čeho se na divadle obejít nelze.

Z dalších souborů, které jsme uvítali na malosvatoňovickém ná-
městí a v obřadní síni byli v úterý ochotníci z Tatobit a ve středu
divadelní soubor Klicpera z Kotic. Jmenované přivítal předseda MNV
Jaroslav Vrba a patroni souborů.

Z historie našeho divadla (pokračování):

V roce 1925 přijal spolek jméno Karla Čapka a na oslavu toho
uspořádal ochotnický soubor Jiráskova okruhu představení v přírodě
"Loupežník" od K.Čapka za jeho osobní účasti, kde pohostinsky vystu-
povala pozdější Čapkova manželka O.Scheinpflugová.

Celá řada Čapkových her, dokonce nastudování opery a operet,
vč.vystoupení baletního souboru jen potvrzuje velký rozmach ochotnic-
kého divadla, které přetrvává i v době ohrožení republiky, po odtrže-
ní pohraničí a na konec i přes období války. Je jediným nositelem
kulturního života a přes poplatnost německým úřadům se hraje ryzí,
české divadlo. V roce 1942 se uskutečňují druhé ochotnické závody.
Po roce 1945, po osvobození, se opět divadelní ochotníci pouští do
tvůrčí práce. V padesátých letech dochází k přestavbě divadla a ce-
lého panského domu a již v r.1952 se hraje na nové scéně. Vznikají
Čapkovy divadelní podzimy.

Z diskuse se členy divadelní poroty:

Otázka Mirce Císařové, metodičce Krajského kulturního střediska
v Hradci Králové:

Domníváte se, že přestavba, která u nás probíhá v ekonomice, dotkne
se i amatérského divadla?

Odpověď: Otázka je nejen zásadní, ale i velice široká. S odpovědí na
ní si láme hlavu řada kulturních institucí, ale i zcela řadových
účastníků zájmové umělecké činnosti. Je velice těžké na ni odpovědět
v rámci tohoto milého časopisku ve vymezeném prostoru. Proto jen
stručně.

1) Celý systém přestavby v ekonomice (ale nejen v ní) je systémem
otevřeným. Hledá cesty a hledá řešení. Proto nelze odpovědět přímo.
I zde je třeba hledat.

2) Předpokládám, že živý organismus amatérského divadla přistoupí
v tomto systému na vše pozitivní a využije toho ke svému prospěchu,
ale že bude zároveň bojovat proti všemu negativnímu, co by oblast
zájmové činnosti mohlo ohrozit.

3) Já osobně se obávám, aby přijatá opatření v ekonomické sféře nebyla jednostranně aplikována i na oblast kultury. Bohužel se s takovými tendencemi setkáváme už v současné době. Např. do stresových situací se dostává v současné době především řada zařízení ROH. Pro závody přestává být ekonomicky atraktivní na ně přispívat. Bylo by třeba hledat pro tuto skutečnost motivující faktor, který by přispěvatele v určitém směru i finančně zohledňoval.

4) Druhá věc, které se obávám, je ta, že by pro udržení života některých souborů bylo potřeba přistoupit na tzv. výdělečnou činnost, která by mohla vést ke zkomercializování jejich činnosti na úkor rozvoje jejich tvořivosti i jejich skutečného přínosu v oblasti divadelní kultury.

5) V systému nových opatření (v řadě případů pozitivních) je pro oblast celé zájmové umělecké činnosti nepříznivé ustanovení nového zákoníku práce, které nestaví oblast zájmové umělecké činnosti do tzv. oblasti společenského zájmu, jako tomu je např. v oblasti sportu. Nese to s sebou řadu zatím i nedozírných důsledků souvisejících se zapojením této oblasti do celku naší socialistické kultury. Konkrétně se to projevuje již nyní negativně v řadě akcí a já sama doufám, že praxe i společenská potřeba zpětně vyvolá dořešení této situace.

6) Současný finanční tlak v oblasti kultury vyvolává čím dále větší tlak na aktivní účastníky celé oblasti zájmové umělecké činnosti a tím i na členy divadelních souborů. Už dnes se stává sebevzdělávání, účast v soutěžích, sledování současných tendí vývoje, ale i podíl na kulturním dění prostřednictvím prezentace výsledků činnosti záležitostí pro každého účastníka tak finančně náročnou, že začíná být otázkou času, že se stane vzhledem k rozpočtům rodiny buď finančně neúnosnou, anebo že právě vzhledem k tomu tlaku začne tato oblast organizovat svůj vlastní vnitřní život nezávisle na jakémkoliv ovlivňování a organizování nejen v oblasti metodických orgánů, ale v celé činnosti vůbec. Není toho ještě moc, ale již teď se množí akce, dílny, ale i celé festivaly, které si svá setkání financují za nasazení maximálního úsilí zcela samy a pochopitelně bez účasti vlivu jakékoliv státní kultury. Protože mám ráda lidi, kteří se v oblasti amatérského divadla pohybují a věnovala jsem jim velkou část nejen svého času pracovního, ale především osobního, musela bych pak podporovat tuto jejich aktivitu. Jsem ale optimista a věřím, že jako metodická zařízení nebudeme svého vlivu (ale i své lásky a zaujaté práce) pod tíhou ekonomických problémů zcela zbavení.

7) Svatoňovická přehlídka a její organizace je dokladem, že navzdory finančním opatřením a organizačním a administrativním omezením kvete lidská aktivita, iniciativa, trvá láska k divadlu. Proto je mi na této přehlídce tak dobře.

OTÁZKY pro režiséra Petra Peška z Tatobit a Josefa Tejkla z Humburku:

1) Proč divadelní soubor nese jméno Klicpera?

P.Pešek: Blízkost Chlumce nad Cidlinou - Klicperovo rodiště.

2) Proč jste si vybrali hry POTOPA SVĚTA a DALSKABÁTY?

P.Pešek: Lidovost, humor.

J.Tejkl: Málo se hraje a hra nám velmi vyhovovala. Dramaturg ji vybral ze 130 přečtených her.

PROGRAM v sobotu 20. května 1989:

Začátek odpoledního mumraje je po 12. hodině. Soubor z Luže přednese scénu "TA NAŠE PÍSNÍČKA ČESKÁ" a divadelní soubor A. Jirásek z Úpice sehraje představení

"KOMEDYJE VO DVOUCH KUPCÍCH A ŽIDOJ ŠILOKOJ"

Při mumraji bude hrát několik hudeb a přijedou soubory z Luže a z Kunčic (v krojích!).

Kdo na tento mumraj dříve přijde, dostane výborné párky v rohlíku a různé mlsnoty. Svoji mužnost můžete vyzkoušet na siloměru a před vlastním výkonem se můžete posílit v šatlavě. Na své si přijdou děti i dospělí. Děti, přijďte v krojích!

Zveme všechny občany z Malých Svatoňovic a širokého okolí na tuto merendu u Studánky na náměstí.

O m l u v a !

Při prepisu textu programové brožurky přehlídky amatérských divadelních souborů VČ kraje (zelené desky) se zřejmě odpovědnému redaktorovi Petru Grollovi vysypali ze šuplíku všichni tiskařští šotci. Jejich řádění způsobilo řádný zmatek. Nedejte se jimi zmást. Známé názvy představení zůstávají stejné, k inovaci nedošlo. Stejně tak i řadu slov můžete vyslovovat i nadále správně. Vlastní logikou jste si jistě správně opravili i chybné letopočty. Bohužel, dopoud se nám nepodařilo šotky pochyťat.

M. Císařová, metodička
Krajského kult.střediska

Jak se divákům líbilo představení "DALSKABÁTY, HŘÍŠNÁ VES - ANEB ZAPOMENUTÝ ČERT" hrané ve středu dne 17.5.1989:

Ankety se zúčastnilo celkem	:	187 diváků	=	100,00 %
Představení se velmi líbilo	:	144 divákům	=	77,00 %
Představení se líbilo	:	41 divákům	=	21,93 %
Představení se nelíbilo	:	2 divákům	=	1,07 %

Ozval se opět anonymní divák:

Bylo velmi vhodné, že do divadelní přehlídky byla zařazena hra Jana Drdy DALSKABÁTY.., stále svěží a živá. Líbila se dospělým návštěvníkům, zejména však dětem, které si opravdu přišly na své. Svou spokojenost daly děti najevo aplausem po skončení hry.

Vhodné bylo umístění části scény (pek) v rohu hlediště, tam to skutečně sálalo peklem. Dík za to pracovníkům, kteří promýšleli po stránce režijní i scénické!

KAHÁNEK, zpravodaj 3.ročníku KPVZDS vydává org.štáb KP. Zodpovědný redaktor Jiří H o l u b . Evidováno odborem kultury ONV v Trutnově pod číslem 4889 dne 12.května 1989.

Cena Kčs 1,-

Blána číslo 13 - 16